

Рівненський державний
гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів
здобувачів вищої освіти

№ 8
2023

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 8

Рівне, 2023

державний педагогічний ун-т ім. А.С.Макаренка, Навчально-науковий ін-т фізичної культури, Кафедра логопедії ; Управління освіти і науки Сумської міської ради ; [редкол. : А.А. Сбруєва, Г.Ю. Ніколаї, В.С. Бугрій та ін.]. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. С. 140–144.

3. Тищенко В.В. Обґрунтування типології первинного системного недорозвитку мовлення. *Науковий журнал Хортицької національної академії : Спеціальна освіта*. 2021. № 4. С. 3-10.

УДК [159.923.2:173]:3-502/504

ЕКОНОМІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ ТА ЇЇ ФОРМУВАННЯ

Машук Ольга, здобувач ОС «магістр»

спеціальності 053 «Психологія», РДГУ

*Широких Анастасія Олегівна, доктор філософії (PhD),
доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ*

Кожна нація існує завдяки системі стабільних внутрішніх стосунків та функціональній взаємодії соціальних інститутів. Ці стосунки і відносини складаються в процесі етнічного розвитку, що регулюється традиціями і нормами поведінки, прийнятними в цьому середовищі та які вдосконалюються з п самобутньою національною культурою, мовою і психологією і розвиватися

Об'єктивною основою життя нації є потреба в взаємодії та спілкуванні між людьми під час економічного і політичного розвитку, обміні культурними досягненнями, продуктами і результатами праці. Є тенденція: чим вище внутрішньонаціональна і внутрішньогрупова інтеграції, і відповідно тим помітнішими є досягнення в сфері економіки та культури, тим інтенсивнішим є соціально-політичні і внутрішньогрупові контакти та комунікативні стосунки між людьми [1].

Однією з головних ознак існування нації є історична пам'ять, яка є заповітами давнини, традиціями батьків, почуттям спорідненості, тобто приналежність до духовної місії роду, народу, нації, Батьківщини.

Людина з історичною пам'яттю усвідомлює своє місце в духовній естафеті поколінь. Від варвара його вирізняє любов до рідної країни, культури, мови тощо. Ця любов – не просто поетичні мрії, а реальна основа цілепокладання. Представник нації може зрозуміти, хто він, лише згадавши, ким були його предки. Історична пам'ять матеріалізується в традиціях і способі життя: культурному, релігійному, економічному, державному.

Кожна нація виявляє свою унікальну національну ідентичність через різноманітний комплекс соціальних, політичних, економічних, моральних, естетичних, філософських, релігійних та інших переконань, що відзначають певний етап її духовного розвитку. Розвиток національної свідомості є результатом довгострокового історичного процесу, а його центральною складовою є національна самосвідомість [2]. Водночас структура національної свідомості включає також інші елементи, наприклад, усвідомлення нацією потреби в єдності, цілісності і згуртованості в ім'я задоволення своїх інтересів, розуміння важливості забезпечення добросусідських відносин з іншими етнічними спільнотами, бережливе ставлення нації до своїх матеріальних і духовних цінностей тощо.

Національна самосвідомість включає економічні, екологічні та педагогічні аспекти. Економічні фактори впливають на розвиток країни, формуючи господарську основу та взаємодію громадян. Екологічний аспект важливий для збереження природних ресурсів та сталого розвитку. Педагогічні зусилля сприяють формуванню національної ідентичності через освіту та виховання громадян. Взаємодія цих аспектів сприяє утвердженню національного самосприйняття в суспільстві.

Завдяки тому, що національна складова є невід'ємною частиною свідомості сучасної людини, майбутнє держави залежить від формування національної самосвідомості її

громадян. Основа збереження національної культури і найважливіший чинник в національно-етнічній самоідентифікації народів, що проживають в країні має бути освіта.

Система освіти повинна забезпечувати історичне спадкоємство поколінь, збереження, розвиток і поширення національної культури, підтримання та дбайливе ставлення до культурно-історичної спадщини народу. Основою сучасної освіти має бути формування уявлення про національність, ставлення до історичного минулого народу, його сьогодення і майбутнє, активність в оволодінні рідною мовою, вивчення народної культури, усвідомлення та сприйняття національних інтересів і ціннісних орієнтацій, формування відносин до інших етнічних спільнот. Усвідомлення етнічної цілісності призводить до етнічної самоідентифікації, яка багато в чому визначає формування стійкої, зрілої особистості, здатної до позитивної реалізації в суспільстві.

На початку XXI століття також актуальною є проблема екологічного виховання. Особливої гостроти набуває екологічна ситуація у світі та в окремих регіонах України. Тому фахівці вважають його загальноєвропейським і загальнопланетарним.

Основна мета екологічного виховання – це формування екологічної культури окремої людини та суспільства в цілому, формування навичок, фундаментальних екологічних знань, екологічного мислення та свідомості, здійснення акценту на ставленні до природи як загальнолюдської, унікальної цінності.

Тобто людина XXI ст потребує нової філософії життя, високого рівня екологічної культури та екологічної свідомості, сформованих природоохоронних навичок та поведінки, що є не лише потребою часу, а й важливою педагогічною проблемою.

Важливо, щоб людина засвоїла знання про основні закони розвитку природи і суспільства, власне розуміла зв'язок буття між людиною і природою, вміла підпорядковувати свою діяльність вимогам раціонального природокористування. За таких умов можна ефективно вирішувати глобальні екологічні проблеми, з якими стикається не тільки Україна, але також уся людська цивілізація.

Провідними завданнями екологічної освіти є формування екологічної культури засобами формального та неформального виховання всіх верств населення. У той же час, теоретико-методологічні основи екологічного навчання вимагають глибокого аналізу проблеми підготовки людини як нового типу особистості, яка здатна розвиватися в довкіллі суспільства та вирішувати проблеми збереження природи [3].

Природні багатства України успадковані сучасним поколінням українців від тисяч попередніх поколінь, є свідченням високого рівня їхньої екологічної свідомості. Пізнання природи сприймалося як дар Божий, який треба берегти і цінувати, передавати протягом століть від пращів до підростаючих поколінь.

Екологічна свідомість є вищим рівень психічного сприйняття людьми природи, сфери суспільної та індивідуальної свідомості, яка нерозривно пов'язані з відображенням природи як частини життя людини, образу місця і ролі людини в навколишньому середовищі, а також саморегуляція цього відображення.

Водночас економічні аспекти національної свідомості включають в себе різноманітні фактори, що впливають на економічну ситуацію та розвиток країни, наприклад, економічна стабільність, рівень життя, трудова зайнятість, інфраструктура та інновації, зовнішньоекономічні відносини [1].

Стабільність економіки сприяє підвищенню національної самосвідомості, оскільки люди відчують себе безпечними та зацікавленими у долі своєї країни. Економічний розвиток напряму впливає на рівень життя громадян, а покращення матеріального благополуччя сприяє вищій національній гордості.

Забезпечення нації робочими місцями та можливостями для професійного розвитку сприяє формуванню позитивного економічного образу країни. Розвиток інфраструктури та науково-технічного сектору сприяє конкурентоспроможності країни, що впливає на її престиж та віру в свої можливості. Участь у міжнародних економічних відносинах визначає статус країни на світовій арені та впливає на її економічну політику.

Взаємодія цих факторів сприяє формуванню економічного образу та національної ідентичності, яка впливає на свідомість громадян та їхнє сприйняття ролі країни в світі.

Підсумовуючи, економічні, екологічні та педагогічні аспекти національної самосвідомості є взаємопов'язаними і взаємодіючими чинниками, які визначають формування національної ідентичності. Збалансований розвиток економіки, збереження природи та система освіти в сукупності сприяють утвердженню національної самосвідомості, що є ключовим елементом сталого розвитку суспільства.

Список використаних джерел

1. Кін О. Витоки проблеми формування національної самосвідомості особистості. Інноватика у вихованні. 2021. № 1. С. 163-172.
2. Петрович В., Бундак О. Історична інформація як джерело формування національної самосвідомості. *Culturological Almanac* 2023. С. 110-115.
3. Vyhovskyi L., Vyhovska T. Ecotourism as a Means of Formation of Ecological Consciousness and Culture of Personality. *University Scientific Notes*. 2021. 22p.

УДК 316.32-057.87

НЕКОНСТРУКТИВНІ АСПЕКТИ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ У СТУДЕНТІВ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Мовчко Олег, здобувач ОС «магістр»

спеціальності 053 «Психологія», 2 курс, РДГУ

Науковий керівник: Ставицька О.Г., кандидат психологічних наук, доцент

Постановка проблеми. На сьогодні студенти стикаються з великим навчальним навантаженням, соціальними викликами, наслідками пандемічної реальності, повномасштабним вторгненням та іншими стресовими ситуаціями, які можуть негативно впливати на їхнє фізичне та психічне здоров'я.

Сучасне університетське життя вимагає від студентів не лише досягнення академічних результатів, але й уміння вирішувати проблеми, керувати стресом і підтримувати психічне здоров'я. Стикаючись з різними стрес факторами, кожній людині властиво застосовувати ті чи інші копінг-стратегії, або ж стратегії подолання.

Копінг стратегії є способами, якими люди реагують на стрес та життєві труднощі, вони можуть бути конструктивними або неконструктивними. Особистісні копінг стратегії відіграють важливу роль у подоланні різноманітних непередбачуваних обставин. Однак, деякі студенти можуть використовувати неефективні копінг стратегії, що призводить до погіршення їхнього психічного стану та впливу на академічну та особистісну ефективність.

Дослідження копінг стратегій цікавили багатьох дослідників, а саме: Р. Лазарус, Л. Мерфі, Ч. Кавер, Н. В. Родіна, С. Тейлор, С. Фолкман, Т. Крюкова та інші.

Психологи Р. Лазарус і С. Фолкман займалися вивченням стресу та копіngu, досліджуючи як ефективні, так і неефективні стратегії, які люди використовують для боротьби зі стресом і негативними емоціями. При цьому вони докладно досліджували неефективні копінг стратегії.

Мета дослідження. Здійснити теоретичний аналіз неконструктивних копінг стратегій у студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Неконструктивні аспекти копіngu у студентів стали предметом дослідження в сфері психології та освітніх наук. Вчені визначили, що певні студенти вдаються до неконструктивних стратегій, через те, що вони здаються легкими способами врегулювання стресових ситуацій. Однак, такий вибір часто залишає за собою неприємні наслідки для особистості.

Сучасний світ перенавантажений великою кількістю стрес факторів, а коли ми говоримо про студентів, то варто зауважити, що це доволі вразлива частина населення.

ЗМІСТ**Частина 1.****ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНИЙ КОНТЕНТ МОЛОДІЖНИХ ПОШУКІВ**

Андрюшина Світлана Взаємодія закладу дошкільної освіти і сім'я як необхідна умова гендерного виховання дітей дошкільного віку	3
Волощук Вікторія Дидактична гра як засіб формування розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку	5
Волощук Вікторія Педагогічні умови формування розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами дидактичної гри	7
Гарбарчук Діана Підготовка дитини до навчання у школі як предмет наукового дослідження	10
Гвалдене Лариса Соціально-психологічний клімат у трудовому колективі.....	13
Горшковська Лілія Психологічні аспекти діяльності рекрутера ІТ сфери.....	15
Гузик Оксана, Широких Анастасія Організації корекційної роботи з дітьми із затримкою мовленнєвого розвитку	18
Дацюк Юлія Я-концепція підлітків патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку як актуальне завдання дошкільної освіти.....	21
Давидчук Олена Психологічні особливості врегулювання професійних конфліктів у діяльності психолога закладу дошкільної освіти.....	23
Дацюк Юлія Патріотичне виховання дітей старшого дошкільного віку як актуальне завдання дошкільного віку	26
Дем'янюк Вікторія Організаційно-методичні засади психодіагностики особливостей формування емпатії у дітей молодшого шкільного віку	28
Дружиніна Інна Анатоліївна, Парчук Т. Сімейні цінності : сучасний погляд.....	31
Зіборов Людмила Корекція тривожності методами когнітивно-поведінкової терапії у родинах військовослужбовців	33
Ковалик Олександра Шляхи інтенсифікації англomовного освітнього простору в українській школі як вияв євроінтеграційних процесів.....	35
Копилова Олена Психологічний супровід відхилень нервово-психічного розвитку дітей молодшого шкільного віку	38
Климчук Ілона Діагностичний аспект вивчення особливостей емоційної студентів у період кризи	39

Краля Катерина Вимірювання самоефективності дорослих українців	42
Лицюк Анастасія Особливості формування самооцінки в підлітковому віці	45
Малець Катерина, Широких Анастасія Застосування ігрових методів корекції мовлення дітей із фонетико-фенематичним недорозвинення мови.....	48
Машук Ольга, Широких Анастасія Економічні, екологічні та педагогічні аспекти національної самосвідомості та її формування	52
Мовчко Олег Неконструктивні аспекти копінг-стратегій у студентів в сучасних реаліях.....	54
Наумович Світлана Особливості само сприйняття жінок молодого віку у контексті використання соціальних мереж	57
Павловська Катерина Особливості комунікативного розвитку дітей старшого дошкільного віку	59
Подляшук Олеся Діагностичні засади вивчення психологічних особливостей емоційного вигорання педагогів	62
Попко Олександр Чинники емоційного вигорання у працівників органів внутрішніх справ.....	64
Савчук Валерія Поняття «Психологічне здоров'я особистості» у сучасному науковому осмисленні	66
Сербін О.В., Парашак С. Осмислення молоддю сучасності з позиції вічних цінностей у творі власного авторства «З партитури майдану».....	68
Степанський Ян, Безлюдна Валентина Молодіжні наративи у сфері інтимних стосунків	71
Тадєєв Гордій Психологічні особливості комунікативної культури фахівців торговельної сфери.....	73
Федяк Ольга Опанасюк Ірина Вплив стилю сімейного виховання на розвиток самооцінки підлітка	76
Шоцька Марина Арттерапія як метод гармонізації емоційного стану особистості	77

Частина 2.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КРЕАТИВ: «СТУДЕНТСЬКИЙ ДАРУНОК УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ» (авторські казки)

Бондарчук Анна Фея та ворогуючі королівства	81
Демчинська Василина Казка про інструменти душі	82
Дець Юлія Як лисичка Лідочка перемогла свій страх	83

Лавор Софія Казка про Сонячний Промінчик. Відкрий своє сяйво	84
Манзирєва Яна Історія двох сестер. Казка про Асертивність і Конформізм.....	85
Мельник Анастасія Віра в перемогу	86
Несенчук Аліни Безпека у серцях.....	87
Сірман Вікторія Казка про маленького хлопчика у великому світі	88
Тітарчук Вікторія Захоплюючий шлях до Дружби: Психокорекційна казка про подолання самотності	89